

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کارورزی در تربیت معلم

باز خوانی آموزه‌های جهانی

جلد یک

به کوشش: دکتر ابوالفضل بختیاری

عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان

ناشر: دکتر ساغر کریمی

با نظارت و تأیید: مشفق آرائی

سنگاپور

(خسرو نظری - محمد واشقانی فراهانی)

فرانسه

(مرضیه مهرابی - زینب رضوان طلب)

فنلاند

(اسماعیل عظیمی)

گرجستان

(ابوالفضل مرادی)

نروژ

(واله غلامی - رضا نجفی آتانی)

آلمان

(مرکان سلیمانی آقاجی)

ارمنستان

(فهیمة محمودنیا)

استرالیا

(اعظم اسفنجانی)

ایتالیا

(معزاده شیخ الاسلامی)

ایران

(نعمت الله موسی پور)

ویراستار ادبی:

دکتر ابوالفضل مرادی (رستا)

عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان

سرشناسه: بختیاری، ابوالفضل، ۱۳۴۵ -
 عنوان و نام پدیدآور: کارورزی در تربیت معلم؛ بازخوانی آموزه‌های جهانی/ به‌کوشش ابوالفضل بختیاری؛ با همکاری
 ساغر کریمی؛ با نظارت بهمن مشفق‌آرانی.
 مشخصات نشر: تهران: دانشگاه فرهنگیان، ۱۴۰۰ -
 مشخصات ظاهری: ج.
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۵۰-۹۶-۴
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 یادداشت: کتابنامه.
 موضوع: کارآموزی (آموزش و پرورش)
 Interns (Education)
 تربیت معلم
 Teachers -- Training of
 تدریس عملی
 Student teaching
 شناسه افزوده: کریمی، ساغر، ۱۳۴۹ -
 شناسه افزوده: مشفق‌آرانی، بهمن، ۱۳۲۳ -
 شناسه افزوده: دانشگاه فرهنگیان
 رده بندی کنگره: LB۱۷۳۱
 رده بندی دیویی: ۳۷۰/۷۱
 شماره کتابشناسی ملی: ۸۷۶۷۲۰۶
 اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیا

دانشگاه فرهنگیان
 سازمان مرکزی
 انتشارات دانشگاه فرهنگیان

کارورزی در تربیت معلم

بازخوانی آموزه‌های جهانی جلد یک

به کوشش: دکتر ابوالفضل بختیاری (عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان)

با همکاری: دکتر ساغر کریمی

با نظارت: بهمن مشفق‌آرانی

ویراستار ادبی: دکتر ابوالفضل مرادی (رستا)

طراح جلد: دکتر مجتبی بابائیان

صفحه‌آرا: امیرسعید سعیدی

سال و نوبت چاپ: اول، بهار ۱۴۰۱

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

بهای کتاب: ۸۵۰۰۰ ریال

صحافی و چاپ: احرار مبین

شابک: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۶۸۵۰ - ۹۶ - ۴

تمامی حقوق مربوط به انتشار این اثر برای ناشر محفوظ و نقل مطالب با ذکر منبع بلامانع است.

نشانی: تهران، شهرک قدس، بلوار شهید فرحزادی، خیابان تربیت معلم،

دانشگاه فرهنگیان، کدپستی ۱۹۳۹۶۱۴۴۴

نشانی پایگاه اینترنتی دانشگاه: <https://cfu.ac.ir>

تلفن: ۸۷۷۵۱۲۶۸

بسم الله الرحمن الرحيم
هست کلید در گنج حکیم

سخن آغازین

جهان آموزش، در دهه‌های اخیر، بیش از پیش به اهمیت تربیت معلم و شیوه‌های نوین پرورش حرفه‌ای معلمان، به عنوان مؤثرترین روش ارتقای کیفیت نظام تربیتی پی برده است. از سوی دیگر، علی‌رغم تلاش‌ها و کوشش‌های کنشگران، آموزشگران و پژوهشگران عرصه تربیت معلم، نظام تعلیم و تربیت هنوز با چالش کاهش بهره‌وری و کیفیت آموزش مواجه است. برخی صاحب‌نظران عرصه‌های پداگوژی معتقدند وقتی تربیت معلم بتواند با بهره‌بردن از شیوه‌های نوین علمی و تکنیک‌های به‌روز و جدید علمی، معلمانی توانمند و کارآمد پرورش دهد، آنگاه می‌تواند به ارتقای کیفیت یادگیری یاری رساند.

یکی از راهبردهای اساسی و مؤثر در هم‌پیوندسازی نظریه‌های تربیتی در عمل حرفه‌ای تعلیم و تربیت، برنامه کارورزی در تربیت معلم است که از آن به عنوان یکی از مباحث مهم تعلیم و تربیت یاد می‌شود. برنامه کارورزی به شیوه‌های مختلف، سابقه‌ای دیرین در تربیت معلم داشته و نقشی اساسی در پرورش معلمان ماهر و ورزیده برعهده دارد. هر جا سخن از تربیت معلم به میان آید به مقوله «کارورزی» ختم خواهد شد و تربیت معلم با کارورزی معنا دار می‌گردد.^۱ این درس، زمینه‌ساز توسعه و پیشرفت و موفقیت حرفه‌ای دانش‌جو معلمان در آینده است و شرایطی را فراهم می‌کند تا دانشجویان، نظریات آموزشی- تربیتی را در محیطی واقعی، مشاهده و تجربه نموده و به تمرین معلمی بپردازند.

۱. بهمن مشفق آرانی (۱۳۷۸)، راهنمای عملی معلمی، تهران: مدرسه.

اگرچه براساس پژوهش‌ها، شیوه‌های کارورزی در نظام‌های مختلف جهان متفاوت و متغیر است، در اکثر نظام‌های آموزشی جهان به اهمیت و ضرورت کارورزی و تمرین معلمی همراه با گذراندن دوره‌های نظری (تئوریک) تأکید و توجه شده است. مطالعات حوزه آموزش و تربیت معلم، نشانگر آن است که معلمانی که دوره‌های عملی کارورزی را با کیفیت بالاتری گذرانده‌اند، آشنایی بیشتر و بهتری با شیوه‌های طراحی آموزشی، و اجرای گونه‌های متفاوت مهارت‌های یاددهی-یادگیری و تدریس و همچنین ارزیابی فرایند آموزش دارند.

مطالعه نظام‌های مختلف تربیت معلم در سایر کشورها نشان‌دهنده یک اصل مهم و مشترک در همه آنهاست و آن این است که همگی در خصوص کارآیی و کارآمدی برنامه کارورزی برای پرورش معلمان حرفه‌ای و کارآمد اتفاق نظر دارند. از سوی دیگر دانشجویان، کارورزی را نخستین ایستگاهی می‌دانند که می‌توانند معلمی را از دید درونی خویش مشاهده نموده و چهاربواقع را از فرایند آموزش و نقش معلمی قبل از استخدام رسمی خویش کسب نمایند و از این رو، حضور در مدرسه در دوره تربیت معلم برای دانشجویان، مفیدترین و مؤثرترین درس در برنامه‌های تربیت معلم به شمار می‌آید.

نقش محوری، تأثیر ماندگار و اهمیت بی‌بدیل کارورزی موجب گشته است که سیاست‌گذاران نظام آموزشی با مبنای و نگرش‌های گوناگون، کارورزی را به عنوان مکمل و متمم همه برنامه‌های درسی حوزه آموزش معلمان در نظر گرفته و در تلاش‌اند که از این برنامه راهبردی به نحو احسن بهره‌برده و در توسعه، تعالی و بهبودبخشی، متناسب با شرایط موجود در نظام آموزش اقدام نمایند. این عطف توجه در کشورهای توسعه یافته، بهتر و بیشتر دیده می‌شود و می‌توان سرمایه‌گذاری بیشتر و قابل توجهی را از نظر مادی و معنوی در راستای افزایش کیفیت تربیت معلم با تکیه بر تحول و نوآفرینی در کارورزی مشاهده نمود و در همین زمینه، توجه و اهتمام فراگیری به گسترش دامنه تحقیق در راستای توسعه و بهبود روش‌های تربیت معلم و کارورزی به وجود آمده و همواره، این پژوهش‌ها از اهمیت شایانی برخوردار بوده است و نتایج حاصل از آنها در پیشرفت کیفیت یادگیری، کاربرد و ارزش فراوانی یافته است.

فهرست مقاله‌ها

سخن آغازین / ۳

سپاس‌نامه / ۷

۱. فرانسه (مرضیه مهرایی، زینب رضوان طلب) / ۹

۲. فنلاند (اسماعیل عظیمی) / ۳۹

۳. آلمان (مزگان سلیمانی آقچای) / ۶۱

۴. استرالیا (اعظم اسفنجانی) / ۸۹

۵. گرجستان ابوالفضل مرادی (زستا) / ۱۲۰

۶. ایتالیا مهزاد شیخ‌الاسلامی / ۱۴۴

۷. سنگاپور (خسرو نظری، محمد واشقانی فراهانی) / ۱۶۴

۸. فروژ (واله غلامی، رضا نجفی آثانی) / ۲۱۴

۹. ارمنستان (فهیبه محمودنیا) / ۲۴۰

۱۰. ایران (نعمت‌الله موسی‌پور) / ۲۷۲

چکیده انگلیسی مقاله‌ها / ۳۱۲